

opstillede med Hensyn til Amtsraadene. Men jeg kan dog ikke være enig i, hvad der er blevet yttret om, at Lovforslaget skulde være fremkommet i en mere konservativ Aand ved de Forandringer, som ere foretagne af den meget ærede Forsamling. Jeg troer, at de Forandringer, som ere foretagne, ikke kunne siges at gaae i konservativ Retning, saaledes som dette Ord ialmindelighed tages. Jeg troer, at det af Forhandlingerne vil fremgaae, at Classvalg er det, der ligger til Grund, og at Classvalg ere et Slags Valg, som man bør søge at undgaae. Jeg troer, at det af Forhandlingerne vil fremgaae, at man har flere Gange maattet vende tilbage til at anstille Betragtninger over de Gjenstande, som Amtsraadet vil komme til at behandle, og at man ikke har kunnet klare sig selv, hvorledes dette Forhold skulde være, hvorledes Valget burde være indrettet, idet det fra den ene Side er blevet paa-beraadt, at den Gjenstand vilde Amtsraadet faae at behandle, og der fra den anden Side er blevet sagt: nei, den Gjenstand vil Amtsraadet ikke faae at behandle. Jeg troer, at det af Forhandlingerne er blevet tydeligt, at man ikke bør gaae ind paa en Valglov, førend man veed, hvad de, der vælges, have at besatte sig med. Jeg troer, at det saaledes er klart, navnlig med Hensyn til den ene Gjenstand, Skolevæsenet, at det ærede Udvalg er gaaet ud fra den Betragtning, at Provstens Sæde i Amtsraadet kun vilde være midlertidigt, og, hvis jeg ikke har misforstaaet den meget ærede Indenrigsminister, saa har han idag erklæret, at, naar en ny Skolelov bliver forelagt, og Regjeringens Forslag bliver antaget, vil det, efter hans Formening, være nødvendigt, at Provsten beholder sit Sæde i Amtsraadet. Det sees altsaa deraf, at de Anskuelse, der have hersket om, hvilke Gjenstande der skulle behandles i Amtsraadet, have været meget forskellige, og, at man dog ikke rigtigt kan vide, hvad man skal vælge, naar man ikke veed, hvortil eller til hvilken Forretning man vælger, troer jeg maa være klart. Jeg havde vel endel Bemærkninger endnu at gjøre i Anledning af det, der er fremført imod det, jeg tidligere har yttret; men, da Tiden er saa langt fremrykket, skal jeg ikke opholde den ærede Forsam-

ling med en ny Discussion af de Mobbemærkninger, der ere fremkomne.

Mau: Da jeg hører til dem, der tidligere have bekæmpet navnlig Principet i det Lovforslag, som har været denne Afdeling af Rigsdagen forelagt til Forhandling, turde jeg maaskee udbede mig det høitærede Things Tilbedelse til at erklære, hvorfor jeg alligevel agter at stemme for Lovforslaget i den Stikkelse, hvori det nu foreligger. Jeg har naturligtvis haft mange Betænkkeligheder derved og isærdeleshed den, som oftere er bleven anført med Hensyn til de tvende Vælgerclasser, og jeg er bleven bestyrket i disse Betænkkeligheder ved det, som jeg har erfaret, siden Sagen var her til anden Behandling; thi jeg har i denne Mellemtid haft Leilighed til at tale med forskellige Mænd, som ere kjendte med disse Forhold, saasom Sædegaardseiere, Provster, Præster, Gaardmænd og Huusmænd, og alle de, jeg har talt med, have været enige i at erklære sig imod det System, som jeg nu forventer vil blive vedtaget her i det høitærede Thing. Jeg anseer det for givet, at der ved den høiere Vælgerklasse vil staaes et nyt Aristokratie i de enkelte Sognedistricter, som hidtil har været fremmed for samme, jeg vil kalde det et Bondearistokratie, ja, jeg siger med velberaad Hu, et Bondearistokratie, fordi Størstedelen af denne Fjertepart blandt de høiest Beskattede dog vil komme til at bestaae af Bønder; og dette Aristokrati vil fra Begyndelsen af blive betragtet med mistænksomme Blik og bliver langt mere forhadet blandt de øvrige 4 Fjerdedele af Beboerne i Sognedistrictet end ethvert som helst andet Aristokratie. Og en anden Grund til min Betænkkelighed er den, at der vil blive en stor Ulig-
hed i de forskellige Sogne med Hensyn til Udøvelsen af Valgretten for denne Fjerdedeel af de høiest Beskattede. Jeg har indhentet Oplysninger fra en halv Sines Sognedistricter i denne Anledning, hvilke ligge nær op til hinanden, og Forholdene i disse stille sig saaledes, at i eet af dem vil denne Fjerdedeel af de høiest Beskattede gaae ned til 2 Tdr. Hartkorn, i to andre af disse Districter vil den kun gaae ned til omtrent 6 Tdr. Hartkorn, og i de øvrige 7 Sognecommuner vil denne Fjerdedeel af de høiest Beskattede gaae ned til et Quantum